

Actieplan Participatie

Gemeente Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo

2017-2020

INHOUD

1.	Het startpunt	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Aanleiding	3
1.3	Missie en Ambitie	3
1.4	Nieuwe werkwijze	4
2.	Inhoudelijke bepalingen	4
2.1	Doelgroepenbepaling	4
2.2	Bestaande regelgeving	5
3.	Doelstelling	5
3.1	Speerpunten	5
3.2	Doelstellingen	5
3.3	Actiepunten	6
4.	De gemeenten in beeld	9
5.	Randvoorwaarden	10
5.1	Financiën	10
5.2	Evaluatie en monitoren	12
6.	Bijlagen	13
6.1	Instrumenten	13
6.2	Overzicht betrokkenheid Adviesraden Sociaal Domein en klankbordgroep sociaal domein	14
6.3	Advies adviesraden sociaal domein	14

1. Het startpunt

1.1 Inleiding

De doelstelling van de Participatiewet is om iedereen met arbeidsvermogen naar werk toe te leiden, bij voorkeur naar regulier werk. De Participatiewet draagt bij om zo veel mogelijk mensen te laten deelnemen aan de maatschappij. Werk biedt de beste sociale zekerheid. Het is bovendien meer dan een inkomen; het biedt kansen op zelfontplooiing, geeft mensen eigenwaarde en zorgt voor sociale contacten. De doelgroep van de wet bestaat uit mensen met arbeidsvermogen die zijn aangewezen op, al dan niet tijdelijke ondersteuning om in hun bestaan te voorzien en/of op ondersteuning om aan het werk te komen. Dit actieplan zal zich richten op participatie van de doelgroepen uit de Participatiewet. De doelgroepen staan beschreven in artikel 7 van de Participatiewet en betreft naast personen die algemene bijstand ontvangen in het kader van de Participatiewet ook niet-uitkeringsgerechtigden en inwoners met een inkomensondersteuning uit andere wetgeving.

Kader:

- Participatiewet;
- Wet sociale werkvoorziening (WSW);
- Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO);
- Jeugdwet;
- Integraal beleidskader sociaal domein 2016-2018;
- Verordening sociaal domein 2017;
- Beleidsregels sociaal domein 2017;
- Besluit sociaal domein 2017;
- Vrijwilligersbeleid, Actieplan informele inzet mantelzorgers en vrijwilligers in de BUCH, mei 2016;
- Actieplan preventief jeugdbeleid BUCH 2016-2020;
- Sportbeleid.

1.2 Aanleiding actieplan

De gemeente is met de inwerkingtreding van de Participatiewet in 2015 ook verantwoordelijk geworden voor de re-integratie van mensen met een arbeidsbeperking die arbeidsvermogen hebben. Met ingang van 1 januari 2017 zijn gemeenten verplicht het instrument beschut werk aan te bieden aan de inwoner met een indicatie. De gemeente is daardoor verantwoordelijk voor de re-integratie van een brede doelgroep. Dit kunnen mensen met of zonder arbeidsbeperking en met of zonder uitkering zijn. De gemeente heeft voor de nieuwe doelgroep dezelfde taken als voor mensen met een bijstandsuitkering, namelijk om deze mensen ondersteuning te bieden gericht op arbeidsinschakeling en waar nodig, inkomensondersteuning.

Participatie (op de arbeidsmarkt) van mensen met een arbeidsbeperking¹:

De samenleving heeft verantwoordelijkheid genomen om mensen met een arbeidsbeperking aan de slag te helpen. Ook wij als gemeenten hebben daar een verantwoordelijkheid in door onze rol bij het invullen van de garantiebanen en de mogelijkheid om instrumenten als beschut werk en loonkostensubsidie in te zetten. De komende tijd willen wij door samenwerkingsafspraken met regionale en lokale partijen de kansen van deze groep vergroten. Hoewel de aantallen cliënten met een arbeidsbeperking per jaar niet groot lijken, is het wel een proces dat cumulatief doorwerkt. Bovendien zien wij het hebben van (vrijwilligers)werk als de beste bijdrage aan zelfredzaamheid doordat het op veel andere terreinen doorwerkt (dagbesteding, ritme, netwerk, financiën etc.).

Om te bepalen hoe we de participatie op de arbeidsmarkt van mensen met een arbeidsbeperking in willen richten is het nodig om de participatie van de brede doelgroep te bekijken. Om die reden is het actieplan participatie voor de brede doelgroep opgesteld. Het Integrale beleidskader sociaal domein is vastgesteld voor de periode 2016-2018. Dit actieplan wordt vastgesteld voor de periode 2017-2020. De reden is dat de implementatie van de actiepunten een langere tijd nodig heeft dan anderhalf jaar.

1.3 Missie en Ambitie

De missie voor het sociaal domein, zoals omschreven in het Integraal beleidskader sociaal domein 2016-2018, luidt als volgt:

“We zetten in op een samenleving waarin het welzijn van onze inwoners centraal staat en waarin inwoners zich bij elkaar betrokken voelen. Daar waar nodig faciliteert de gemeente dat inwoners ondersteuning vinden/krijgen, zodat zij zoveel mogelijk zelfredzaam worden of blijven en eigen regie kunnen voeren over hun leven.”

---

¹ Bron: Integraal beleidskader sociaal domein 2016-2018

1.4 Nieuwe werkwijze

Om uitvoering te geven aan onze missie en visie is in het Integraal beleidskader sociaal domein 2016-2018 een andere manier van werken beschreven. In dit actieplan is uitvoering gegeven aan deze nieuwe werkwijze. Zo is bij de actiepunten onder 3.2 beschreven aan welke van de vijf uitgangspunten van de visie van het Integraal beleidskader wordt voldaan. Daarnaast is dit actieplan mede tot stand gekomen door de inbreng van medewerkers uit het Sociaal Team, Kwaliteitsmedewerkers, Jobhunters van het Werkgeversservicepunt (WSP), buurtsportcoach, beleidsadviseurs belast met de dossiers WMO/Jeugd/onderwijs/sport, adviesraden sociaal domein en de klankbordgroep sociaal domein. In de bijlage onder 6.2 is een overzicht gevoegd wanneer en op welke wijze de adviesraden sociaal domein en de klankbordgroep sociaal domein zijn betrokken.

2. Inhoudelijke bepalingen

2.1 Doelgroepenbepaling

De gemeente is verantwoordelijk voor de re-integratie van een brede doelgroep. Dit kunnen mensen met of zonder arbeidsbeperking en met of zonder uitkering zijn. De doelgroepen staan beschreven in artikel 7 van de Participatiewet en betreft naast personen die algemene bijstand ontvangen in het kader van de Participatiewet ook niet-uitkeringsgerechtigden en inwoners met een inkomensondersteuning uit andere wetgeving.

Uitgaande van de visie zoals omschreven in het Integraal beleidskader sociaal domein 2016-2018, zal de focus liggen op inwoners van de BUCH-gemeenten die ondersteuning nodig hebben bij het vergroten van de zelfredzaamheid middels (vrijwilligers) werk dan wel ondersteuning die tot (vrijwilligers) werk zal leiden.

De doelgroepen:

Hieronder zal het arbeidsvermogen van de drie doelgroepen beschreven worden aan de hand van de "loonwaarde". Bij het bepalen van de loonwaarde wordt uitgegaan van het wettelijk minimum loon (WML). De indeling van deze groepen is richtinggevend voor de afweging op individueel niveau. Per doelgroep wordt op hoofdlijnen weergegeven welke dienstverlening nodig is. Daarna wordt een aantal doelgroepen uitgelicht die een doelgroepgerichte aanpak vragen.

Groep 1: 80%-100% WML

Deze groep inwoners heeft in potentie wel een loonwaarde van 100% of meer maar heeft nog wel tijdelijke ondersteuning nodig om uit te stromen naar werk. Het uitgangspunt is dat deze inwoner, naast zelf aan de slag te gaan om werk te vinden, ook nog een maatwerkvoorziening gericht op arbeidsinschakeling ontvangt bij het vinden van werk of het ontwikkelen van vaardigheden. Het doel is uitstroom uit de uitkering naar werk. In deze groep bevindt zich een klein aantal inwoners die $\geq 100\%$ WML kan verdienen en snel op eigen kracht aan het werk kan komen. Taak is om deze inwoners al tijdens de uitkeringsaanvraag, eventueel met een beperkte ondersteuning, uit te laten stromen naar werk. Bij toekenning van een uitkering dient er een zo kort mogelijke uitkeringsperiode te volgen.

Groep 2: 30%-80% WML

Deze groep inwoners heeft belemmeringen om aan het werk te komen. Het is dan ook belangrijk om, waar mogelijk, deze belemmeringen weg te nemen en ondersteuning te bieden door de inzet van een maatwerkvoorziening gericht op arbeidsinschakeling. De ondersteuning van deze inwoners is langdurig en voor deze doelgroep is ook de loonkostensubsidie bedoeld. Het uitgangspunt is betaald werk, al dan niet met ondersteuning. Indien betaald werk (nog) niet mogelijk is kan er participatie zonder loonvormende arbeid ingezet worden. Denk hierbij aan vrijwilligerswerk.

Groep 3: 0%-30% WML

Deze groep inwoners heeft geen zicht op regulier werk en zal langdurig een uitkering ontvangen. Voor hun maatschappelijke participatie is deze groep inwoners aangewezen op een zorgtraject of sociale activering. Ondersteuning aan deze inwoners vergt een integrale aanpak over de breedte van het sociale domein waarbij maatwerk geleverd wordt. Hierbij is een lokale invulling van maatschappelijke participatie gewenst waarbij ook vrijwilligerswerk mogelijk is. Vrijwilligerswerk kan ook een eerste stap zijn in de ontwikkeling naar betaald werk.

Doelgroepen uitgelicht:

- *Wsw-ers:*

Vanaf 1 januari 2015 is geen nieuwe instroom in de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) mogelijk. Voor de inwoners die op 31 december 2014 een vast Wsw-dienstverband hadden verandert er niets, zij houden deze dienstbetrekking. De Wsw blijft bestaan totdat de laatste Wsw-er met pensioen gaat en blijven tot die tijd de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Inwoners met een arbeidsbeperking die voorheen in aanmerking kwamen voor een Wsw-dienstverband vallen vanaf 2015 onder de Participatiewet.

- *Jongeren:*

Jongeren met een arbeidsbeperking behoren, sinds de invoering van de Participatiewet, tot de nieuwe doelgroep van de gemeente. Voorheen konden deze jongeren via het UWV een beroep doen op de Wajong. Ze missen vaak een startkwalificatie en hebben meestal een steuntje in de rug nodig om aan het werk te komen en aan het werk te blijven. Ze hebben wel degelijk arbeidsmogelijkheden die gebruikt kunnen worden op de arbeidsmarkt. Zaak is om die arbeidsmogelijkheden zo goed mogelijk te benutten waardoor jongeren volwaardig kunnen participeren in de samenleving. Deze jongeren behoren tot de doelgroep van de banenafpraak en een groot deel komt van het praktijk onderwijs (pro) en voortgezet speciaal onderwijs (vso), ook wel de Pro-Vso scholen genoemd. Deze groep jongeren is over het algemeen kwetsbaar te noemen, wat zich vertaalt naar een grotere ondersteunings- en begeleidingsbehoefte bij het aan het werk komen en aan het werk blijven. Het belang van een goede overgang van school naar werk of Participatiewet is verschoven van het UWV naar de gemeente en de gemeente heeft de verantwoordelijkheid gekregen de scholingsnetwerken te onderhouden. De Pro-Vso scholen hebben zelf ook een belangrijke taak in de nazorg van de leerlingen door ze te begeleiden naar een vervolgopleiding, dagbesteding of werk.

- *Vergunninghouders:*

De instroom van vergunninghouders vormt nu de grootste oorzaak van instroom in de uitkering. De gemeente heeft er belang bij om vergunninghouders een perspectief te bieden. De BUCH-gemeenten werken daarom samen met de regio Alkmaar aan een programma om de integratie en participatie van vergunninghouders gezamenlijk en vroegtijdig op te pakken. Het beoogde programma is bedoeld voor alle vergunninghouders die zich in een van de gemeenten in de regio Alkmaar vestigen en omvat een combinatie van (voor) inburgering, participatie en activering. Het participatieverklaringstraject maakt onderdeel uit van dit integrale programma. Naast dit programma volgt de vergunninghouder de inburgeringscursus. Het integrale programma bestaat uit 2 delen:

A. Een basisprogramma van maximaal 6 maanden

Dit wordt gevolgd door iedere vergunninghouder van 18 jaar en ouder direct nadat deze is gekoppeld aan de gemeente. Voor vergunninghouders die niet doorstromen naar het vervolgprogramma kan dit verlengd worden met 6 maanden.

B. Een vervolgprogramma aanbodversterking, integratie en arbeidsbemiddeling van maximaal 12 maanden

Dit bestaat uit verschillende onderdelen die (versneld) bijdragen aan (re)integratie en participatie van de vergunninghouder.

2.2 Bestaande regelgeving

In paragraaf 1.1 treft u een overzicht aan van de wettelijke en gemeentelijke wetgevings- en beleidskaders. Het Integraal beleidskader sociaal domein 2016-2018 is één van de gemeentelijke kaders. Dit beleidskader is door de raad vastgesteld. Hiermee heeft de raad opdracht gegeven tot het ontwikkelen van dit actieplan. Begin mei/juni 2017 is de Verordening sociaal domein in de BUCH-gemeenten van kracht geworden. Hiermee hebben de gemeenteraden de integrale benadering van het integraal beleidskader vastgelegd in gemeentelijk beleid. Aansluitend hierop hebben de colleges het Besluit sociaal domein en de Beleidsregels sociaal domein vastgesteld. Deze beleidsdocumenten vormen de basis voor het bieden van maatwerk aan onze inwoners.

3. Doelstelling

3.1 Speerpunten

We bedienen de brede doelgroep van de Participatiewet en naast de voortzetting en intensivering van reeds ingezette acties stellen we de volgende drie speerpunten vast:

1. Het werkgeversservicepunt (WSP) is een belangrijke schakel bij de bemiddeling tussen werkgever en werkzoekende. De werkgeversdienstverlening, bemiddeling en het ondersteunen van de werkzoekende gaan we intensiveren middels het WSP-BUCH.
2. We vullen alle beschut werkplekken in die jaarlijks bij ministeriële regeling worden bepaald en we zoeken actief naar de doelgroep om aan de jaarlijkse taakstelling te voldoen.
3. We kiezen voor een eenduidige methodiek voor de beoordeling van arbeidsvermogen en harmoniseren de ICT processen binnen de Werkorganisatie BUCH voor de vier BUCH-gemeenten.

3.2 Doelstellingen

Wij realiseren de volgende doelstellingen:

1. We beperken instroom in de uitkering.
2. We bieden jongeren die ondersteuning nodig hebben naar school of werk begeleiding aan.

3. We pakken de (re-)integratie en participatie van vergunninghouders vroegtijdig op.
4. We informeren en faciliteren werkgevers omtrent de bemiddeling van onze doelgroepen.
5. We bevorderen uitstroom uit de uitkering.
6. Aan inwoners met een arbeidsbeperking bieden wij ondersteuning bij het vinden van werk.
7. Bij de re-integratie en participatie van inwoners met een uitkering van de gemeente zetten wij eerst in op betaald werk en als zij daar (nog) niet klaar voor zijn bieden wij een maatwerkvoorziening aan.
8. We vullen alle beschut werkplekken in die jaarlijks bij ministeriële regeling worden bepaald.

3.3 Actiepunten

Hieronder worden de actiepunten per doelstelling weergegeven. Hierbij is tevens aangegeven aan welke van de vijf uitgangspunten van de visie uit het Integraal beleidskader sociaal domein 2016-2018 per doelstelling is voldaan.

Actiepunten doel 1
We beperken instroom in de uitkering.
Wat gaan we doen?
<ol style="list-style-type: none"> 1. Als tijdens het eerste gesprek met de inwoner blijkt dat er een korte afstand tot de arbeidsmarkt is wordt direct, nog voor het aanvragen van een uitkering, het WSP ingeschakeld voor een maatwerk ondersteuning bij de arbeidsinschakeling. 2. We stimuleren de inwoner, en betrekken eventueel de sociale omgeving, bij het voeren van de eigen regie over de re-integratie. 3. We werken vanuit een integrale aanpak bij het bieden van een maatwerkvoorziening. 4. We onderzoeken hoe we het toegangsproces van de ondersteuningsvraag voor werk, participatie en inkomen (van UWV naar gemeenten) kunnen versoepelen. Naar aanleiding van deze onderzoeksresultaten ondernemen we actie om verbeterpunten door te voeren met als doel om de re-integratie vroegtijdig op te pakken. 5. We onderzoeken hoe we het proces van ondersteuning aan de inwoner vanuit de sociaal teams naar het WSP kunnen verkorten. Naar aanleiding van deze onderzoeksresultaten ondernemen we actie om verbeterpunten door te voeren met als doel om de re-integratie vroegtijdig op te pakken. 6. We nemen deel aan regionale projecten die instroom in de uitkering tegengaan. Een voorbeeld hiervan is het regionale project maximale WW uitkering. Tijdens dit project zet de gemeente zich in samenwerking met het UWV in om te voorkomen dat inwoners die zich in de laatste fase van hun WW uitkeringsperiode bevinden een uitkering bij de gemeente aanvragen. 7. We bieden niet uitkeringsgerechtigden (nuggers) met een re-integratie vraag een maatwerkvoorziening aan.
Uitgangspunt 1: zelfredzaamheid en eigen regie Uitgangspunt 2: preventie en vroegsignalering Uitgangspunt 3: integraal werken en maatwerk

Actiepunten doel 2
We bieden jongeren die ondersteuning nodig hebben naar school of werk begeleiding aan.
Wat gaan we doen?
<ol style="list-style-type: none"> 1. We stimuleren de inwoner, en betrekken eventueel de sociale omgeving, bij het voeren van de eigen regie over de re-integratie en opleiding. 2. We werken vanuit een integrale aanpak bij het bieden van een maatwerkvoorziening. 3. We intensiveren de samenwerking met het Regionale Meld en Coördinatiepunt (RMC). 4. We intensiveren de samenwerking met het jongerenloket. 5. We blijven deelnemen aan regionale projecten omtrent jeugdwerkloosheid. 6. We sluiten ons aan bij de actiepunten uit het Actieplan preventief jeugdbeleid BUCH 2016-2020. In actiepunt 4 van dat plan worden de acties omtrent de samenwerking met het onderwijs weergegeven.
Uitgangspunt 1: zelfredzaamheid en eigen regie

Uitgangspunt 2: preventie en vroegsignalering
Uitgangspunt 3: integraal werken en maatwerk

Actiepunten doel 3

We pakken de (re-)integratie en participatie van vergunninghouders vroegtijdig op.

Wat gaan we doen?

1. We geven uitvoering aan het programma om de integratie en participatie van vergunninghouders vroegtijdig op te pakken. De colleges van de BUCH-gemeenten hebben hier op 7 maart 2017 een besluit over genomen.

Uitgangspunt 1: zelfredzaamheid en eigen regie
Uitgangspunt 2: preventie en vroegsignalering
Uitgangspunt 3: integraal werken en maatwerk

Actiepunten doel 4

We informeren en faciliteren werkgevers omtrent de bemiddeling van onze doelgroepen.

Wat gaan we doen?

1. We blijven werkgevers informeren omtrent de financiële regelingen waar werkgevers gebruik van kunnen maken indien zij iemand met een arbeidsbeperking werk aanbieden.
2. We onderzoeken hoe we de voorlichting en de communicatie met de werkgevers kunnen uitbreiden. Naar aanleiding van deze onderzoeksresultaten ondernemen we actie om verbeterpunten door te voeren.
3. We breiden ons bestaande werkgeversnetwerk uit.
4. We nemen deel aan het ontwikkelen van een jaarplan voor het Regionaal werkbedrijf Noord-Holland Noord 2017-2018.

Uitgangspunt 3: integraal werken en maatwerk
Uitgangspunt 4: ruimte aan maatschappelijke initiatieven
Uitgangspunt 5: experimenteren

Actiepunten doel 5

We bevorderen uitstroom uit de uitkering.

Wat gaan we doen?

1. We stimuleren de inwoner, en betrekken eventueel de sociale omgeving, bij het voeren van de eigen regie over de re-integratie.
2. We werken vanuit een integrale aanpak bij het bieden van een maatwerkvoorziening.
3. We stimuleren parttime en flexibel werk.
4. Indien de parttime werkende inwoner in staat is om meer uren te werken stimuleren we urenuitbreiding.
5. We blijven aangesloten bij regionale projecten in de arbeidsmarktregio die uitstroom uit de uitkering bevorderen.
6. In de arbeidsmarktregio Noord-Holland Noord zijn verschillende initiatieven voor arrangementen voor de diverse doelgroepen. Er is geen overzicht van deze arrangementen waardoor het niet duidelijk is wat er allemaal speelt in de regio waardoor we hier mogelijk onvoldoende gebruik van maken. We sluiten aan bij het Regionaal Platform arbeidsmarkt n-hn (RPA) bij het ontwikkelen van een overzicht document van alle arrangementen die in de arbeidsmarktregio Noord-Holland Noord worden aangeboden. Indien dit document gereed is zal deze aangeboden worden aan de sociaal teams en het WSP waarna zij bij bemiddeling naar werk en/of participatie gebruik kunnen maken van een breder instrumentarium.

7. We maken gebruik van het participatiecertificaat². Hiermee kunnen we werkgevers net een financieel zetje te geven om ze te verleiden om iemand in dienst te nemen die een "obstakel" heeft. Het gaat hier dan om uitzonderingen op de regel en er kan gedacht worden aan het vergoeden van een rijbewijs, opleiding of anderszins. Hier zijn voor de gemeenten geen kosten aan verbonden.

Uitgangspunt 1: zelfredzaamheid en eigen regie
Uitgangspunt 3: integraal werken en maatwerk
Uitgangspunt 4: ruimte aan maatschappelijke initiatieven

Actiepunten doel 6

Aan inwoners met een arbeidsbeperking bieden wij ondersteuning bij het vinden van werk.

Wat gaan we doen?

1. We stimuleren de inwoner, en betrekken eventueel de sociale omgeving, bij het voeren van de eigen regie over de re-integratie.
2. We werken vanuit een integrale aanpak bij het bieden van een maatwerkvoorziening.
3. We gaan lokale werkgevers in de regio van de BUCH-gemeenten intensiever benaderen om ze te stimuleren om inwoners met een arbeidsbeperking werk aan te bieden.
4. We bieden startende ondernemers en (sport) verenigingen ondersteuning aan bij de bemiddeling naar (vrijwilligers) werk.
5. We dienen samen met de arbeidsmarktregio Noord-Holland Noord een plan in om aanspraak te maken op een tegemoetkoming uit het extra budget van €3,5 miljoen wat door het Rijk beschikbaar is gesteld voor de regionale samenwerking tussen de GGZ en Werk & Inkomen. Per regio kan er, na indienen van een plan, maximaal €90.000 tegemoetkoming uit dit budget toegekend worden. De plannen dienen in de periode van 12 juni tot en met 24 juni 2017 ingediend te worden.
6. We sluiten aan bij regionale projecten van de arbeidsmarktregio voor deze doelgroep.
7. We voeren klantprofielen van kandidaten uit het doelgroepenregister in het systeem Sonar in zodat deze inwoners uit het doelgroepenregister via de Kandidatenverkenner beschikbaar zijn voor het WSP en werkgevers. De kandidatenverkenner banenafpraak maakt het voor onder meer werkgevers mogelijk geanonimiseerde klantprofielen te zoeken, te bekijken en te bewaren waarna zij via het WSP in contact kunnen komen met kandidaten.
8. We creëren binnen de Werkorganisatie BUCH extra banen voor inwoners die onder de doelgroep van de banenafpraak (sociaal akkoord van 11 april 2013) vallen.

Uitgangspunt 1: zelfredzaamheid en eigen regie
Uitgangspunt 3: integraal werken en maatwerk
Uitgangspunt 4: ruimte aan maatschappelijke initiatieven

Actiepunten doel 7

Bij de re-integratie en participatie van inwoners met een uitkering van de gemeente zetten wij eerst in op betaald werk en als zij daar (nog) niet klaar voor zijn bieden wij een maatwerkvoorziening aan.

Wat gaan we doen?

1. We stimuleren de inwoner, en betrekken eventueel de sociale omgeving, bij het voeren van de eigen regie over de re-integratie.
2. We werken vanuit een integrale aanpak bij het bieden van een maatwerkvoorziening.
3. We stimuleren parttime en flexibel werk.
4. Indien de parttime werkende inwoner in staat is om meer uren te werken stimuleren we urenuitbreiding.
5. De inwoners die (nog) niet klaar zijn voor betaald werk activeren we naar vrijwilligerswerk.
6. We sluiten ons aan bij het actieplan informele inzet mantelzorgers en vrijwilligers in de BUCH waarin onder andere actie ondernomen wordt voor deze doelgroep:
  - Het vergroten van begeleiding van vrijwilligers met een beperking.
  - Actieve koppeling van een vrijwilliger en organisatie, door vrijwilligerscoaches mogelijk in samenspraak met gemeentelijke jobhunters.

² www.participatiecertificaat.nl

7. We voldoen aan verzoeken van lokale (sport) verenigingen bij het bemiddelen van vrijwilligers vanuit een uitkering.
8. In de gemeente Uitgeest is de pilot "Bewegen werkt" voor zorgcliënten (0%-30%) in april 2017 afgerond. In een later stadium hebben ook cliënten van de gemeente Castricum aan deze pilot deelgenomen. Naar aanleiding van de resultaten van deze pilot onderzoeken we hoe we sport en bewegen als instrument in kunnen gaan zetten om te activeren en toe te leiden naar (vrijwilligers) werk. Een mogelijke rol van de buurtsportcoach (ook in relatie tot de sociale teams) zal in dit onderzoek worden meegenomen.

Uitgangspunt 1: zelfredzaamheid en eigen regie
 Uitgangspunt 3: integraal werken en maatwerk
 Uitgangspunt 5: experimenteren

Actiepunten doel 8

We vullen alle beschut werkplekken in die jaarlijks bij ministeriële regeling worden bepaald.

Wat gaan we doen?

1. We voldoen aan de jaarlijkse taakstelling voor de invulling van beschut werk zoals bij Ministeriële regeling wordt bepaald.
2. We evalueren eind 2017 het aantal daadwerkelijk gerealiseerd beschut werkplekken. Aan de hand van deze evaluatie kan de raad besluiten of er, naast de taakstelling, extra beschut werkplekken gerealiseerd dienen te worden.
3. We zoeken actief naar de doelgroep om aan de jaarlijkse taakstelling te voldoen.
4. Bij een ondersteuningsvraag van de inwoner op het gebied van re-integratie en participatie pakken we het instrument beschut werk integraal op.
5. We bieden indien nodig ondersteuning aan bij het aanvragen van de indicatie beschut werk.
6. We bieden de inwoners met een indicatie beschut werk een dienstverband aan bij het re-integratie en SW-bedrijf WNK- Personeelsdiensten.

Het artikel beschut werk is reeds in de Verordening sociaal domein 2017 verwerkt en is reeds vastgesteld door de raden van de BUCH-gemeenten.

Uitgangspunt 1: zelfredzaamheid en eigen regie
 Uitgangspunt 3: integraal werken en maatwerk

Algemene actiepunten

Wat gaan we doen?

1. We zetten in op deskundigheidsbevordering van medewerkers van de Werkorganisatie BUCH.
2. We onderzoeken of de acties uit het actieplan afwijken van het huidige re-integratiebeleid, zoals verwerkt in de Beleidsregels sociaal domein 2017, en indien nodig passen wij dit beleid aan.
3. We onderzoeken welke methodiek we gaan gebruiken voor het eenduidig beoordelen van het arbeidsvermogen. Na dit onderzoek voeren we deze methodiek in.
4. We maken afspraken over de registratie van het arbeidsvermogen.
5. We onderzoeken hoe en wat we willen monitoren.

4. De gemeenten in beeld

De BUCH- gemeenten maken deel uit van de arbeidsmarktregio Noord-Holland Noord en zijn aangesloten bij het RPAAnhn hetgeen een bestuurlijke samenwerkingsverband is van gemeenten, UWV, onderwijs, werkgevers en werknemersorganisaties. De gemeente Uitgeest is met ingang van 1 januari 2017 aangesloten in deze arbeidsmarktregio en bij het RPAAnhn. De gemeenten hebben verschillende methodieken bij de beoordeling van arbeidsvermogen. Er zijn ook verschillen in de registraties van dit arbeidsvermogen binnen de gemeenten zelf en tussen de BUCH-gemeenten. Er kan daardoor geen exact beeld weergegeven worden over de aantallen inwoners met en zonder arbeidsverplichting en hun arbeidsvermogen.

De gemeente Uitgeest neemt, samen met de IJmond gemeenten, deel aan de GR IJmond Werkt voor de re-integratie activiteiten. Het algemene beeld bij al deze gemeenten is dat ongeveer de helft van de inwoners met een bijstandsuitkering niet kan re-integreren via IJmond Werkt maar valt onder de zorgklanten (0%-30%).

Uitkeringen:

Uitkeringenoverzicht van de BUCH gemeenten peildatum 1 januari 2017:

Gemeente	Totaal aantal uitkeringen (PW, IOAW, IOAZ, PW WLZ instelling)	Totaal aantal cliënten incl. partners
Bergen	284	369
Uitgeest	115	136
Castricum	352	418
Heiloo	290	337
Totaal BUCH	1.041	1.260

Beschut werk:

De aantallen beschut werkplekken zal jaarlijks bij Ministeriële regeling bekend gemaakt worden. De hieronder weergegeven aantallen (uitgaande van een gemiddeld dienstverband van 31 uur per week) betreffen een cumulatieve opsomming:

Gemeente	2017	2018 voorlopige aantallen
Bergen	3	4
Uitgeest	2	3
Castricum	4	7
Heiloo	4	7
Totaal BUCH	13	21

Als de behoefte daartoe bestaat, blijkend uit het aantal positieve adviezen beschut werk afgegeven door UWV, dan moet de gemeente beschut werk aanbieden, tot ten minste het aantal zoals vastgelegd in de ministeriële regeling. Daarbij is uitgegaan van een gemiddeld dienstverband van 31 uur per week. Dit betekent dat gemeenten evenredig meer plekken moeten realiseren bij dienstverbanden van minder dan 31 uur per week en evenredig minder plekken behoeven te realiseren bij dienstverbanden van meer dan 31 uur per week. Als de behoefte lager is, blijkende uit het aantal afgegeven positieve adviezen van UWV, dan hoeft de gemeente minder plekken te realiseren, en kunnen de middelen die zij voor beschut werk heeft ontvangen voor andere doeleinden worden ingezet.

Loonkostensubsidie (LKS):

De loonkostensubsidie is bedoeld voor werkgevers die iemand met een ziekte of handicap in dienst nemen. De werkgever vraagt de loonkostensubsidie aan voor de werknemer als deze minder dan het WML kan verdienen. De loonkostensubsidie vergoedt het verschil tussen loonwaarde en minimumloon. De gemeente kent de loonkostensubsidie toe welke gefinancierd wordt uit het inkomensdeel. Hieronder worden de aantallen personen vermeld waarvoor LKS in 2016 en 2017 is verstrekt.

Gemeente	2016 totaal aantal personen LKS verstrekt	2017 totaal aantal personen LKS verstrekt (peildatum 8-5-17)
Bergen	9	8
Uitgeest	0	1
Castricum	11	13
Heiloo	11	11
Totaal BUCH	31	33

5. Randvoorwaarden

5.1 Financiën

We willen meer inwoners met een arbeidsbeperking, middels loonkostensubsidie, ondersteunen bij het vinden van werk. Dit betekent wel dat er een grotere druk ligt op het BUIG budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten) aangezien de loonkostensubsidie uit dat budget gefinancierd wordt. De gemeenten Castricum en Heiloo hebben in 2017 al een tekort op dit budget en onderzocht wordt of ook de gemeente Uitgeest een tekort op dit budget zal krijgen. Anderzijds wordt er in dit actieplan ook aangegeven welke acties ondernomen worden om uitstroom uit de uitkering te bevorderen wat een besparing op zal leveren.

Participatiebudget:

Voorlopig P-budget 2017	P-budget (klassiek plus nieuwe doelgroepen)	60% (vast te besteden bij WNK)	40% (vrij besteedbaar)
Bergen	€ 223.944	€ 134.366	€ 89.578
Castricum	€ 224.110	€ 134.466	€ 89.644
Heiloo	€ 248.403	€ 149.042	€ 99.361

Het (voorlopige) "Participatiebudget" 2017 voor de gemeente Uitgeest is € 110.400; deze middelen komen geheel toe aan IJmond Werkt!. Momenteel is de gemeente Uitgeest bezig met een onderzoek om uit te treden uit de GR IJmond Werkt!. De gemeenteraad heeft over de uittrekking nog geen besluit genomen.

Beschut werk:

Voor de financiering van een beschut werkplek zijn voor de gemeenten de volgende middelen van het Rijk per jaar beschikbaar:

- Middelen voor begeleiding en de inzet van werkvoorzieningen in het Participatiebudget (onderdeel integratie-uitkering sociaal domein gemeentefonds). De kosten voor begeleiding en werkplekaanpassing worden uit het vroegere Participatiebudget (dat nu is opgenomen in de integratie-uitkering sociaal domein) betaald. Hiervoor is door het kabinet gerekend met een gemiddeld bedrag van € 8.500 per werknemer per jaar.
- Middelen voor loonkostensubsidie in het BUIG-budget. Daarbij is uitgegaan van een gemiddeld dienstverband van 31 uur met een gemiddelde loonwaarde van 30% Wml. Voor die gemiddelde plekken is dan sprake van een loonkostensubsidie van gemiddeld ruim € 14.000, zijnde 70% van het Wml.
- Middelen voor de bonus beschut werk. De bonus beschut werk is een onderdeel van de impuls beschut werk en wordt uitgekeerd in de jaren 2017-2020 over de gerealiseerde beschut werkplekken in de jaren 2015-2019. Gemeenten ontvangen achteraf op basis van daadwerkelijk gerealiseerde beschut werkplekken maximaal € 3.000 extra per gerealiseerde beschut werkplek (op grond van artikel 10b Participatiewet) per jaar.
Of een bonus wordt uitgekeerd wordt als volgt vastgesteld: UWV maakt een koppeling tussen de persoon met een positief advies beschut werk en de polis administratie. Als sprake is van ten minste 1 verloond uur, dan is er een gerealiseerde beschut werkplek en wordt de bonus uitgekeerd. Er kan per jaar één bonus voor één persoon (BSN-nummer) worden uitgekeerd.

De middelen die de gemeenten ontvangen voor het instrument beschut werk zijn in het Participatiebudget opgenomen. De kosten hiervoor zullen voor de BCH-gemeenten uit het 40% vrij besteedbare bedrag gefinancierd moeten worden. Voor de gemeente Uitgeest geldt dat dit extra kosten zijn bovenop het Participatiebudget voor 2017. Indien er aan de jaarlijkse taakstelling wordt voldaan dan zijn de kosten voor begeleiding uit het Participatiebudget de volgende:

Gemeente	Kosten 2017	2018 (voorlopige kosten ivm voorlopige aantallen)
Bergen	3 x € 8500 = € 25.500	4 x € 8500 = € 34.000
Uitgeest	2 x € 8500 = € 17.000	3 x € 8500 = € 25.500
Castricum	4 x € 8500 = € 34.000	7 x € 8500 = € 59.500
Heiloo	4 x € 8500 = € 34.000	7 x € 8500 = € 59.500
Totaal BUCH	13 x € 8500 = € 110.500	21 x € 8500 = € 178.500

Voor iedere inwoner die middels een beschut werkplek aan het werk is gegaan ontvangen de gemeenten € 3.000 stimuleringsbonus die vrij te besteden is. Er dient rekening mee gehouden te worden dat de bonus nog verlaagd kan worden als blijkt dat de gemeenten landelijk meer beschut werkplekken invullen dan verwacht. Indien er aan de jaarlijkse taakstelling wordt voldaan dan worden de volgende middelen extra ontvangen over de gerealiseerde beschut werkplekken:

Gemeente	Extra bonus 2017	2018 (voorlopige middelen ivm voorlopige aantallen)
Bergen	3 x € 3000 = € 9.000	4 x € 3000 = € 12.000
Uitgeest	2 x € 3000 = € 6.000	3 x € 3000 = € 9.000
Castricum	4 x € 3000 = € 12.000	7 x € 3000 = € 21.000
Heiloo	4 x € 3000 = € 12.000	7 x € 3000 = € 21.000
Totaal BUCH	13 x € 3000 = € 39.000	21 x € 3000 = € 63.000

Budget gemeenten:

Indien een inwoner vanuit een door de WMO gefinancierde arbeidsmatige dagbesteding plek doorstroomt naar een beschut werkplek dan komen de kosten voor begeleiding ten laste van het Participatiebudget en levert dit een besparing op van het WMO budget.

Motivatie: Een arbeidsmatige dagbesteding plek van 31 uur per week voor de laagste complexiteit komt neer op 7 tot 10 dagdelen per week en de kosten zijn € 231,63 euro per week. Uitgaande van 52 weken (maximaal 6 weken vakantie worden doorbetaald) komt het jaarbedrag uit op € 12.044,76. In de gemeenten Castricum en Heiloo komt een gedeelte van deze kosten terug via de eigen bijdrage. Dit is maximaal 140 x 47 weken = € 6.580 echter dit is op basis van inkomen en vermogen. In verband met het lage inkomen en vermogen van deze doelgroep zal er een minimale ontvangst zijn van de eigen bijdrage. Bijvoorbeeld bij een inkomen lager dan € 22.632 per jaar van een niet pensioengerechtigd ongehuwde is de eigen bijdrage € 0. In de gemeenten Bergen en Uitgeest wordt hierover geen eigen bijdrage meer geheven waardoor er alleen kosten zijn. De kosten van begeleiding bij een beschut werkplek zijn € 8.500 per jaar. Bij doorgroei vanuit de arbeidsmatige dagbesteding levert dit een besparing op het WMO budget op.

Vergunninghouders:

De hieronder vermelde financiële onderbouwing voor de re-integratie en participatie van vergunninghouders is reeds akkoord bevonden door de colleges van de BUCH-gemeenten op 7 maart 2017.

Perceel 1:

De aanbesteding past binnen de middelen die in 2016 beschikbaar zijn gekomen. Gemeenten ontvangen van het Rijk voor iedere gehuisveste vergunninghouder van 16 jaar of ouder € 2.370 ter uitvoering van maatschappelijke begeleiding en de participatieverklaring.

Deze bijdrage is meer dan voldoende om het traject in Perceel 1 te bekostigen. Hieronder volgen de uitgangspunten die als norm zijn genomen voor de kostenvergelijking.

Uitgangspunten	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo
Prognose taakstelling 2017	41	22	58	33
Aantal huishoudens	16	9,1	23,7	13,2
Aantal volwassenen	20	11	29	16
Baten: 2.370 x aantal volwassenen	47.400	26.070	68.730	37.920

Perceel 2

Voor iedere gehuisveste vergunninghouder van 18 jaar of ouder in 2016 en 2017 ontvangen gemeenten € 4.430. Daarna vervalt deze regeling. Uitkering vindt plaats via het gemeentefonds

Ook deze bijdrage is voldoende – mede als gevolg van de mogelijkheid om modulair af te nemen - om het traject in Perceel 2 zeker 2 jaar te bekostigen.

Als deze middelen niet meer toereikend zijn, is het niet wenselijk om deze integrale aanpak te beëindigen doch voort te gaan op de ingeslagen koers en de vervolgstapten ten laste te brengen van het Participatiebudget, het dan geëigende budget. Hierbij wordt ook weer direct de kanttkening gemaakt, dat dit budget ook onder druk staat door bijv. de uitgaven voor Beschut werk.

5.2 Evalueren en monitoren

Conform het gestelde in het Integraal beleidskader sociaal domein 2016-2018 wordt er als volgt geëvalueerd: wat het actieplan heeft opgeleverd;

- hoe zich dat verhoudt tot de gestelde doelstellingen/maatschappelijke effecten;
- wie betrokken is bij de voorbereiding, uitvoering en wat heeft dit opgeleverd;
- welke acties nemen we qua bijstelling; we leren van de verschillende ervaringen in de gemeenten.

Het actieplan is ambitieus en bevat veel actiepunten. We voeren de (veranderende) wettelijke taken uit, er zijn actiepunten waar we al mee zijn gestart en er zijn actiepunten waar we nog mee moeten starten. Deze punten moeten nog uitgewerkt worden.

In een implementatieplan zal per actiepoint uitgewerkt worden wat de planning is en wie daarvoor verantwoordelijk is. Indien van toepassing geven we aan wat we gaan ondernemen. Over de eerste evaluatie van dit actieplan zal in het eerste kwartaal van 2018 worden gerapporteerd en over een eerste evaluatie van Beschut werk zal in december 2017 worden gerapporteerd. De evaluatie en het monitoren van de resultaten zijn ook belang voor de gemeenten die bij het Rijk een aanvraag voor een vangnetuitkering, voor financiële tekorten op het BUIG budget, indienen.

6. Bijlagen:

6.1 Instrumenten

Gemeenten hebben op grond van de Participatiewet een breed instrumentarium om mensen met of zonder beperkingen aan werk te helpen. Hierbij gaat het om uitkeringsgerechtigden en niet-uitkeringsgerechtigden. Deze instrumenten bieden ook ondersteuning voor werkgevers die mensen met een arbeidsbeperking aannemen. Er zijn landelijke instrumenten en er zijn instrumenten per gemeente en per arbeidsmarktregio.

Instrumenten	Doelgroep	Aanbieders	Gemeenten
Werkgeversbemiddeling	Loonwaarde 30-80% en 80%-100%	WSP IJmond Werkt	BUCH Uitgeest
Re-integratie begeleiding	Doelgroep 30-80% en 80%-100%	WSP WNK IJmond Werkt	BUCH BCH Uitgeest
Loonkostensubsidie (LKS)	Voor werkgevers die iemand in dienst nemen die niet het wettelijk minimumloon kan verdienen.	Werkorganisatie BUCH	BUCH
No-riskpolis (via UWV)	Voor werkgevers die iemand in dienst nemen uit de doelgroep banenafpraak of die beschut werk verricht o.g.v. de Participatiewet	UWV	
Jobcoach / begeleiding	Werknemers met beperkingen / WSW	WNK IJmond Werkt	BCH Uitgeest
Vrijwilligerswerk	Gehele doelgroep	Consulenten sociaal team MEE	BUCH BUCH
Lage inkomensvoordeel (LIV)	Dit voordeel geldt vanaf 1 januari 2017 voor werknemers die tussen de 100 en 120 procent van het minimumloon verdienen. Dat is dus ook mogelijk voor werknemers die beschut werk doen. Het moet een baan zijn waarin de werknemer ten minste 24 uur per week (1.248 uur per jaar) werkt. Het voordeel bedraagt 2.000 euro per voltijdbaan per jaar bij een loon tussen de 100 en 110 procent minimumloon en 1.000 euro bij een loon tussen de 110 en 120 procent. Bij deeltijd wordt het LIV naar evenredigheid verlaagd.	Belastingdienst	BUCH
Premiekorting	Voor werkgevers die iemand uit de doelgroep banenafpraak in dienst nemen en houden. Het voordeel is maximaal € 2000,- per jaar, maximaal drie jaar.	Belastingdienst	BUCH
Beschut werk	Voor mensen die uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben. Zij kunnen (nog) niet in een reguliere baan werken. Zij vallen daarom niet onder de doelgroep voor de banenafpraak.	WNK	BUCH
Garantiebanen/banenafpraak	Doelgroep doelgroepenregister	Werkgevers	BUCH

Regioprojecten RPAnh	Diverse doelgroepen. Een overzicht is er nog niet, is actiepunt 5.6	Diverse aanbieders via RPAnh	BCH
Dagbesteding	Voor inwoners die in verband met een beperking (chronische psychische of psychosociale problemen) niet op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met behulp van andere personen uit het sociale netwerk niet in staat zijn een zinvolle dagbesteding te organiseren. Voor deze inwoners is een beschutte werkplek of vrijwilligerswerk geen passende oplossing.	Diverse aanbieders	BUCH

6.2 Overzicht betrokkenheid adviesraden sociaal domein en klankbordgroep sociaal domein

Hieronder wordt aangegeven wanneer en op welke wijze de adviesraden sociaal domein en de klankbordgroep sociaal domein zijn geïnformeerd en betrokken:

- Op 30 januari 2017 hebben enkele bestuurders van het BO en beleidsadviseurs een werkbezoek afgelegd bij re-integratie en SW- bedrijf WNK Personeelsdiensten. Tijdens dit werkbezoek is gesproken met twee medewerkers die met een indicatie beschut werk bij WNK werkzaam zijn. Deze medewerkers hebben desgevraagd toelichting gegeven op hun werkzaamheden, beperkingen en hoe dit werk heeft bijgedragen aan en een positieve invloed heeft op hun functioneren in het dagelijks leven/gezondheid en sociale contacten. Tijdens dit werkbezoek is tevens aan de orde gekomen hoe WNK beschut werk heeft ingericht voor HalteWerk.
- Aan de klankbordgroep sociaal domein zijn diverse presentaties gegeven over Beschut werk. Er is tevens input opgehaald over de visie, de inzet en de inrichting van dit instrument. De volgende bijeenkomsten hebben plaatsgevonden:
  - 22 juni 2016, discussiememo beschut werk;
  - 26 oktober 2016, presentatie in twee deelsessies, ter verduidelijking van de doelgroep beschut werk, wettelijk kader/wetsvoorstel, financiën, opties hoe beschut werk in te richten en ophalen input inrichten beschut werk;
  - 23 november 2016, in drie deelsessies presentatie ter verduidelijking opties inrichten beschut werk en stand van zaken wetsvoorstel en ophalen input inrichten beschut werk;
  - 1 maart 2017, presentatie door een medewerker van WNK hoe zij beschut werk hebben ingericht voor HalteWerk, de indicatie, werkwijze UWV en verduidelijking doelgroep.
- De adviesraden sociaal domein van de BUCH-gemeenten zijn op de volgende wijze betrokken:
  - 7 december 2016, aan de gezamenlijke vergadering van de vier adviesraden een presentatie beschut werk ter verduidelijking van de doelgroep beschut werk, wettelijk kader/wetsvoorstel, financiën, opties hoe beschut werk in te richten en ophalen input inrichting beschut werk;
  - 1 maart 2017, aan de gezamenlijke vergadering van de vier adviesraden een toelichting op het artikel beschut werk welke in de Integrale verordening sociaal domein wordt opgenomen;
  - Maart/april 2017, alle adviesraden zijn in hun eigen vergaderingen bijgepraat over de laatste stand van zaken met betrekking tot het actieplan en beschut werk.
  - Mei 2017 concept actieplan naar de vier adviesraden gestuurd voor advies. De adviezen zijn als bijlage bijgevoegd.

6.3 Advies adviesraden sociaal domein

De vier adviesraden hebben een advies uitgebracht en deze worden als bijlage bij dit actieplan gevoegd. De reactie van de colleges op de adviezen is als bijlage bijgevoegd.